

Molėtu. vilnis krašto laikraštis

2016 m. rugpjūčio 9 d.,
antradienis
Nr. 60 (7934)

Kaina - 0,45 Eur

Laikraštis leidžiamas nuo 1951 m. kovo 21 d.

www.vilnis.lt

TVARTE SU KIAULĖMIS AUGINTI... ŠERNAI

Beprecedentis atvejis, išaiškintas Molėtų rajone, buvo sukėlęs ant kojų Molėtų Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą (VMVT) ir Utenos regiono aplinkos apsaugos departamento Molėtų r. agentūrą. Bendradarbiaujant šioms dviem institucijoms, Molėtų rajone išaiškintas ne tik nelegalus kiaulių laikymo atvejis. Mat tvarte pas ūkininką kartu su kiaulėmis buvo rasti ir šernų jaunikliai. Molėtų VMVT viršininkas valstybinis veterinarijos inspektorius Egidijus Mecelis, kalbėdamas apie šį atvejį, kuomet dėl afrikinio kiaulių maro situacija įtempta ir stengiamasi šios ligos protrūkį suvaldyti, sakė, kad nelegalus kiaulių laikymo atvejis ir iš miško parsinešti bei kartu su kiaulėmis auginami šernų jaunikliai vienareikšmiškai yra atsakomybės stoka.

-Kuomet vienas po kito fiksuojami Molėtų rajone AKM atvejai laukinėje faunoje, parsinešti iš miško šerniukus ir juos auginti kartu su kiaulėmis yra didžiulė rizika, nekalbant apie tai, kad buvo grubiai pažeisti biologinio saugumo reikalavimai, - atvejį komentavo valstybinis veterinarijos inspektorius bei pridūrė, kad kaimyniniuose rajonuose, o ypač Anykščiuose jau fiksuojamas afrikinis kiaulių maras ne tik laukinėje faunoje, bet ir ūkiuose.

Dėl pažeidimų buvo imtasi priemonių. Ūkininkas įsipareigojo paskersti kiaules, o šį įsipareigojimą įvykdžius, buvo atlikti tyrimai dėl afrikinio kiaulių maro. Laimė, tyrimų rezultatai buvo neigiami. Šernų jaunikliai buvo perduoti medžiotojų klubui bei sumedžioti. Atlikus analogišką tyrimą, rezultatai buvo neigiami. Pasak Molėtų VMVT viršininko E. Mecelio, laimė, kad sudėtinga situacija baigėsi laimingai, tai yra, ligos atvejis nefiksuotas, tačiau ūkininkas neišvengė piniginių sankcijų. "Reikia viltis, kad tokių pažeidimų daugiau nebus, Molėtų rajono gyventojai bus sąmoningi," - reziumavo Molėtų VMVT viršininkas. **"Vilnis" informacija**

Paroda - "Popiežiaus Pranciškaus viešnagė Izraelyje"

Sekmadienį Molėtų Šv. Apaštalo Petro ir Povilo bažnyčioje Izraelio ambasados Lietuvoje iniciatyva buvo atidaryta po šalį keliaujanti paroda. **(Nukelta į 4 psl.)**

Rajono vaikų globos politika sulaukė prezidentūros dėmesio

J. Dilienė kalbėjo apie vis dar gajus klaidingus visuomenės įsitikinimus apie vaikų globą

Jau kurį laiką Molėtų rajono seniūnijose Vaiko teisių apsaugos skyriaus vedėja Jūratė Dilienė su VŠĮ "Asmenybės brandos centro" direktore, psichologe Aurelija Lingiene ir VO "Gelbėkit vaikus" patarėja vaiko teisių apsaugos klausimais Odeda Inte vykdo susitikimus su Molėtų rajono seniūnijų gyventojais, kuriuose kalba apie vaikų globos ir įvairių aktualijas. Praėjusį trečiadienį tokie susitikimai surengti Balninkų ir Luokesos seniūnijose - diskutuota tema "Nė vienas vaikas nėra "per didelis" ir niekada nėra "per vėlu".

Žinia apie mūsų rajone sutelktą išskirtinį dėmesį vaikų globai pasiekė šalies Prezidentę Dalią Grybauskaitę, iniciavusią šalyje procesą, kuris turėtų sumažinti vaikų globos įstaičių skaičių, jų ugdytinius perduodant šeimų, pasiryžusių auklėti ir auginti juos, globai. Tad nenuostabu,

Vienos kūrybinės šventės diena įkainota devyniais mėnesiais darbo

Šių metų Molėtų miesto šventė nūšurmuliavo kiekvieno širdyje palikusi savitą ir vis kitokį įspūdį. Vieni žavėjosi muge, kiti - koncertu, pramogomis, o dar vieni - suteikta unikalia galimybe gydytojo A. Jauniškio name aplankyti išskirtinę ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje žinomų menininkų darbų parodą "Kambarys kaip galerija". Apie ilgą ir kruopštų pasiruošimą jai kalbėjoms su dailininke, plenerų Molėtų rajone organizatore, muziejininke Aiste - Gabriele Černiute, kuri pasakojo, kad pasiruošimas tokioms parodomis prasideda metų pradžioje, kuomet gimsta parodos esminė mintis, kuriai atliepti ieškoma tinkamų kūrėjų, ilgai su jais deramasi, kad jie savo darbus paskolintų Molėtam. Sumanymo sėkmė didžiulė dalimi priklauso nuo organizatoriaus asmeninio santykio su meno žmonėmis, mokėjimo su jais susibendratai.

Sumanymas gydytojo A. Jauniškio name organizuoti menininkų plenerus, parodas, įgyvendinamas jau penkerius metus. Šie metai buvo išskirtiniai tuo, kad Aistė sugalvojo didesnę dėmesį atkreipti į namo istoriją, sudėtingą ir sunkią jo praeitį...

kad mūsų rajono Vaiko teisių apsaugos skyriaus rengiami susitikimai su visuomene patraukė Prezidentūros dėmesį ir į vieną iš tokių sambūrių - Luokesoje - sulaukta Prezidentės patarėjos Ramunės Guobaitės-Kirslienės. Viešnia iš karto pasidžiaugė mūsų rajono valdžios puikių iniciatyvų palaikymu.

-Molėtų rajono savivaldybė nusprendė prisidėti prie vaiko globos sistemos pertvarkos ir esu laimingas galėdamas drauge su jumis diskutuoti apie problemas, kurios yra būdingos visai Lietuvai, - susitikimo pradžioje sakė Molėtų rajono meras Stasys Žvinys, akcentavęs, kad jam yra puikiai žinomos visą Lietuvą skurdusios situacijos, kuomet dėl girtaujančių tėvų įvairiose šalies savivaldybėse nukentėjo ar mirė vaikai, ir tai jį neramina. - Lietuvoje susidėliojusias situacijas keisti - gerinti tu. **(Nukelta į 3 psl.)**

Rio de Žaneiro olimpiada draugėn suburia ir Molėtų sirgalius

Savaitgalį Rio de Žaneire startavo sporto aštuolių ir jiems prijaunėiančiųjų laukiama pasaulio sporto šventė olimpiada. Kažin, ar yra abejingų jai startuo-

jantiems ir mūsų šalies vardą garsinantiesiems Lietuvos sportininkams, kurių dalis jau pajuto startų olimpiadoje skonį. Sekmadienio vakarą nekantriai laukta ne tik Rūtos Meilutytės pasirodymo olimpiniam baseine, kur ji pademonstravo puikią sportinę formą, bet ir pirmojo mūsų krepšinio rinktinės pasirodymo, ku-

riame nestigo nieko - nei sportinių aistrų, nei nusivylimo, nei pasididžiavimo ar rimto jaudulio - lietuviai rimtai susikibo su Brazilijos rinktine... Kaip visad ir mūsų mieste vyko tikros olimpinės sirgalių "varžytuvės". Ištikimų krepšinio gerbėjų ir sirgalių naktinės varžybos negąsdina, daugelis pasiryžę arba laukti vėlyvosios transliacijos, arba anksti atsikelti, ko prireiks artimiausiomis naktimis, o sekmadienio varžybos vyko itin palankiu metu... Tiesioginėms krepšinio rungtynių transliacijoms neabejotinai ruošiasi ir. **(Nukelta į 4 psl.)**

vo sumanymą, prašiau paskolinti ar specialiai sukurti parodai temą atitinkantį darbą ir, labai džiaugiuosi, kad visi, į kuriuos kreipiausi, nemokamai (o tai tikrai labai retas dalykas) sutiko Molėtų miesto šventei paskolinti s a v o darbus. Su menininkais sutarėme, kad kiekvienas išsirenka po kambarį vaiduoklį su praeitimi ir kūriniais atsako į visus klausimus - išlaisvina namą nuo sunkios praeities, tarsi jį apvalo, o tai kokybiškai padaryti gali tik labai aukšto lygio kūrėjai...

Mintis iš tiesų labai originali ir graži, bet, kad autoriai galėtų kamba-

Vaiduokliui gyvybės kasmet "įpučia" dailininkai, kuriuos draugėn bent jau jų darbais Molėtuose surenka Aistė Gabrielė Černiūtė riuose eksponuoti savo darbus, pirmiausiai Aistė turėjo visus kambarius nufotografuoti, juos išmatuoti, vėliau visą namą reikėjo sutvarkyti, iškuopti po žiemos šeškų ir kitų gyvūnų paliktas "grožybes", nuvalyti voratinklus ir išplauti grindis. Beje, vandens name nėra, tad teko kibirais jį nešioti patiemis. Kadangi sumanymas buvo Aistės, tad ir didelį namą, tiesa, šiomet su dviem jai skirtais padėjėjais, o vėliau ir Molėtų krašto muziejaus darbuotojomis, tvarkė ji pati. Rūpinosi. **(Nukelta į 3 psl.)**

Pristatytos naujos paramos formos pagal dvi veiklos sritis

Negausiam klausytojų būriui, susirinkus į Žemės ūkio ministerijos surengtą seminarą praėjusį ketvirtadienį Molėtų rajono savivaldybės salėje, buvo pristatytos "Paramos galimybės pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programos priemonės "Bendradarbiavimas" pagal veiklos sritis "Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui" ir "Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu". Seminarą

Nomeda Padvaiskaitė (dešinėje) paramos formas pristatė ir Žemės ūkio skyriaus specialistei R. Vasaravičienei bei Konsultavimo tarnybos darbuotojai R. Masalienei

vedė Žemės ūkio ministerijos Kaimo plėtros departamento tautinio paveldo ir mokymo skyriaus vyr. specialistė Nomeda Padvaiskaitė. Pasak lektorės, seminaras skirtas pristatyti visiškai naujoms paramos formoms šiame programavimo laikotarpyje.

Šios priemonės naujos visoms Europos sąjungos šalims. Įdomu tai, kad iš visų tik dvi atsiskaitė dalyvauti šioje programoje, tarp atsakusių ir - kaimyninė Latvija, - seminarą pradėjo Nomeda Padvaiskaitė, pirmiausia išsamiai kalbėjusi apie paramą smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui. Pasak ŽŪM atstovės, ši parama skiriama, paprastaiariant, dviems ūkio subjektams, sakykime, ūkininkams, sutarus pasirašant jungtinės veiklos sutartį, bendrai auginti daržoves, javus ir t.t., bei įsigijus reikiamą įrangą ar techniką, paramos partneriaujančiam gali tikėtis ir smulkūs pienininkai, mėsininkai ir kt. Pagal antrąją veiklos sritį "Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu" taipogi paraiškų privalomos teikti kartu su partneriais. Pagal abi šias sritis paraiškų bus renkamos nuo rugpjūčio 16 d. iki spalio 17 d.

"Vilnis" informacija

BŪSTO PRITAIKYMO... NESULAUKĖ

Kaip informavo Molėtų rajono savivaldybės socialinės paramos skyriaus vedėjas pavaduotoja Rasa Karūžaitė, dėl būsto žmonėms su negalia pritaikymo įvykus septyniems viešiesiems pirkimams, šešiuose iš jų darbai jau prasidėjo arba bus pradėti artimiausiu laiku. Iš viso šiemet planuota pritaikyti net devynis būstus, kuriuose gyvena dešimt neįgalųjų. Darbų atlikimo rangovais, kaip ir pernai, taip ir šiemet, išliko UAB "Molėtų švara" ir P. Leišio įmonė. Pasak Rasos Karūžaitės, artimiausiu laiku dar kartą turės rinktis Molėtų rajono savivaldybės būsto pritaikymo neįgaliesiems komisija, kuri turės apsvarstyti ir priimti sprendimą dėl vieno šiemet planuoto pritaikyti būsto. Mat buvo gauta informacija, kad pareiškėjas mirė... Komisija apsvarstys klausimą dėl būsto pritaikymo kitam neįgaliajam, atsižvelgus į eiliškumą.

Iš valstybės ir savivaldybės biudžeto šių metų būsto pritaikymui planuojama skirti 45 tūkst. eurų. Tai rekordinės lėšos, kadangi tokios sumos iki šiol skirta dar nėra buvę.

"Vilnis" informacija

PRASIDĖS MOLĖTŲ GIMNAZIJOS STOGO REMONTO DARBAI

Pagal projektą "Molėtų gimnazijos, mokslo pastato, Jaunimo g. 5, Molėtų mieste kapitalinis remontas (atnaujinimas-modernizavimas)" stogo kapitalinio

remonto ir palėpės apšiltinimo darbų sutartis pasirašyta su UAB "Lankuva" iš Panevėžio rajono. Kaip sakė Molėtų rajono savivaldybės statybos ir vietinio ūkio skyriaus vedėjas pavaduotojas Rimvydas Pranskus, artimiausiu metu konkursą statybos darbams atlikti laimėjusiai bendrovei bus perduota ir statybos aikštelė. Stogo remonto darbai turi būti

atlikti dar šiemet. Šiems darbams atlikti Švietimo ir mokslo ministerija skyrė 103 tūkst. eurų, iš jų statybos darbų bus atlikta už 95 tūkst. eurų. Pasak Rimvydo Pranskaus, kiaušas Molėtų gimnazijos stogas bus remontuojamas ne tik pakeičiant stogo dangą nauja - skardine danga, bet ir bus keičiama dalis stogo konstruktyvo.

"Vilnis" informacija

Ilgajam Žolinių savaitgaliui laisvų vietų kaimo turizmo sodybose surasti jau sunku...

Artėjant ilgajam Žolinių savaitgaliui, vieni jį rengiasi praleisti prie jūros, kiti dairosi vietos prie ežero... Antruoju atveju itin patrauklus Molėtų rajonas ir jame esančios kaimo turizmo sodybos, kuriose, panašu, vargiai pavyktų rasti laisvą vietelę ilgajam rugpjūčio savaitgaliui. Mat pažįstamų dėka ir patiems tiesiogiai kontaktuojant su kaimo turizmo sodybomis, laisvų vietų, atitinkančių poreikius, beveik nebėra...

Molėtų turizmo ir verslo informacijos centro (TVIC) turizmo vadybininkė Edita Mušinskienė, besistenanti padėti kiekvienam besikreipiančiam į centrą poilsiautojui, paklausta apie turizmo sodybų poreikį ilgajam savaitgaliui, sakė, kad besikreipiančių yra, todėl toms kaimo turizmo sodyboms, kurios bendradarbiauja su Molėtų TVIC, buvo išsiųstos užklauskos, iš kurių aiškėja, kad laisvų vietų vos keli variantai. Edita šypstelėjo, kad prašymai surasti poilsiuvi kaimo turizmo sodybą prieš savaitę ar dvi dar gali būti rezultatyviais, bet, kai ateina poilsiautojai ir paprašo čia ir dabar surasti laisvą vietą, pagelbėti jau sudėtingiau. Būna atvejų, kai atvykstant poilsiauti į Molėtų rajoną, bet sąlygos poilsiautojų netenkina, ir jie atskuba prašydami pagalbos surasti jiems kitą vietą. Ir tokiais atvejais padeda surasti išeitį.

-Skambučių ir paklausimų dėl poilsiaavimo kaimo turizmo sodybose, kempinguose ir pan. lavina užgriūva tradiciškai tuomet, kai prognozuojami karšti orai, - pasakojimo turizmo vadybininkė. -Žinant, kad apie 50 kaimo turizmo sodybų bendradarbiauja su mumis ir dar esant kelioms dešimtims sodybų, kurios tokio poreikio neįaučia, akivaizdu, kad Molėtų rajone jų stinga...

Vieni iš populiariausių poilsiautojų pageidavimų - galimybė išnuomoti atskirą namelį prie ežero, taip pat norima pramogų vaikams. Yra ir atvirkštinių variantų, kuomet poilsiuvi reikalinga teritorija su pramogoms skirta infrastruktūra. Molėtų TVIC teiraujama ir dėl atskirų pramogų - vandens motociklų (pastaroji pramoga Molėtų rajone draudžiama), dėl vandens slidžių ir dviračių, valčių nuomos, dviračių trasų. O vienas iš dažnesnių užklauskų apie Molėtų rajono lankytinas vietas. Tiesa, esama ir netradicinių pageidavimų.

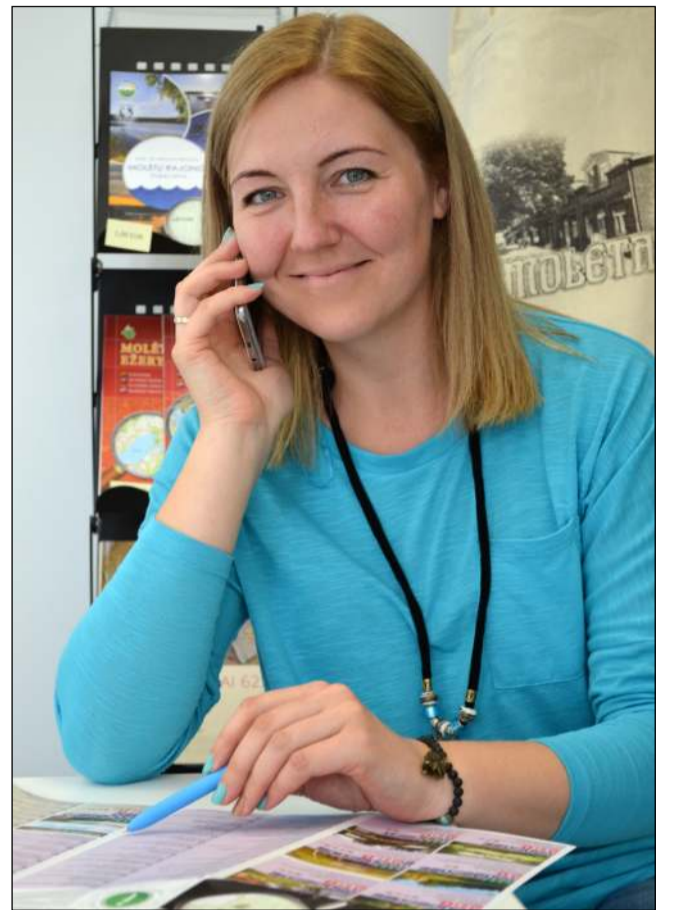
-Prieš kelias dienas į Molėtų TVIC kreipėsi dvi Vokietijos pilietės, kurios pageidavo maršruto dviračiais važiuoti į Vilnių. Kartu aptariant kelionę bu-

Vidieniškųjų vienuolyne klausytasi profesoriaus Rimvydo Laužiko paskaitos

Praėjusį ketvirtadienį, minint Palaimintojo Mykolo Giedraičio dieną, po šv. Mišių Vidieniškųjų vienuolyne muziejuje vyko šilts ir įdomus susitikimas su profesoriaus, istorinės Lietuvos virtuvės žinovu Rimvydo Laužiku, kuris į susitikimą atėjusiems atskleidė daug įdomios informacijos apie prieš kelis šimtus metų egzistavusius vienuolių, didikų ar eilinių žmonių maitinimosi ypatumus, jam žinomų patiekalų receptus. Svečias jau susitikimo pradžioje pastebėjo, kad informacijos apie Vidieniškųjų vienuolių meniu nėra daug, tačiau apskritai apie vienuolių maitinimą jos pakankamai. Anot profesoriaus, visais laikais vienuolynuose viskas vyko griežtai pagal taisyklių rinkin-

nius, ką vienuolis gali ir kada daryti, nemažai vietose buvo skiriama ir pasninkai, apie kurį taip pat daug kalbėta susitikimo metu. Atvykę į įdomią profesoriaus paskaitą vidieniškiečiai sužinojo, kad vienuoliai turėjo maitintis kukliai, kad tik palaikytų gyvybines funkcijas, nesimėgautų maistu, kas, anot R.Laužiko, mažai suprantama šiuolaikiniam žmogui, kuris gali puotauti kasdien.

-Prieš 300 metų toks maitinimas, kurį mes dabar valgome kasdien, buvo prieinamas tik 2-3 proc. žmonių -

Pasak Editos Mušinskienės, dėl galimybės poilsiauti Molėtų rajone tenka pradėti teirautis gerokai anksčiau nei buvo įprasta ankstesniais metais

vo pasirinktas senasis Molėtų kelias į Vilnių, nes vykti magistraliniu keliu turistės iš užsienio nepanoro. Pavieniai dviratinkai dažniau kreipiasi ne tik dėl maršruto, bet ir dėl nakvynės, - kalbėjo mielai gelbstinti poilsiautojams Edita, bendravusi net su dviračio pedalus per Molėtų rajoną minusiu Australijos piliečiu. Kitaip tariant, Molėtų rajonas patrauklus įvairaus stiliaus poilsiautojams, kurių per sezoną suguža į Molėtus keliolika dešimčių tūkstančių. Nereikia pamiršti ir to, kad nemažai Molėtų rajone sodybų, kurios pasirenkamos ne tik poilsiuvi, bet ir šventėms, kuriose linksminasi iš karto kelios dešimtys atvykusiųjų... Ne išimtis ir ilgasis Žolinių savaitgalis, per kurį Molėtų rajone bus švenčiamos ir vestuvės, ir jubiliejai, plūstels poilsiautojų banga, kurią geriausiai galima pajusti iš apgultų Molėtų prekybos centrų...

"Vilnis" informacija

R. Laužiko pateikiama informacija daugeliui buvo absoliuti naujiena

didikams, valdovams, - sakė R.Laužikas, užsiminęs, kad net ir šiandien dažnai ant pusryčių stalo esantys lietiniai blynai su varškė anais laikais buvo tik didikams prieinamas, prabangus patiekalas, kadangi aukščiausios rūšies kvietinių miltų nebuvo, varškė taip pat - delikatesas, nes karvės prieš kelis šimtus metų buvo daug mažesnės nei dabar ir vidutiniškai duodavo

(Nukelta į 4 psl.)

Įdomus pašnekesys pratęstas prie vaišių stalo

